

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De eruditione christifidelium

Herolt, Johannes

Colonie, 27. X. 1496

De hypocrisi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30784

De peccato

Ex quo em aliquis litem inceperit habere cum propria uxore: non habebit requiem neque in presentibus, neque in futuro. puer. v. Tecta psillaria et mulier litigiosa comparatur. Qui in domo perstilante est: quando vult declinare stillicidium in uno loco invenit illud in alio: ita quod non invenit ibi quietem: sicut in uxore: quietem non inveniunt ex quo incipiunt esse litigiosi: et valde male est eis. Primo quantum ad corpus. quod uis enim magnas divitias habeant tamen sunt tristes. et cum gaudio non possunt vivere: quod sibi mutuo invident. Unde puerbi. i. 7. Melior est buccella panis sicca cum gaudio: quam plena domus vitrimis cum iurgio. Secundo quantum ad animam. quod tales in ministerio discordantes multa peccata mortalia inter se committunt in periculo animarum suarum. scilicet maledicendo. blasphemando. se invicem percutiendo. et sibi ipsi malum operando. Et hoc totum fit ex instinctu diaboli qui cum talibus moratur. Quia si aut illi qui sunt simul pacifici et concordantes habent deum secum morantem. Unde David. i. 8. Ubi duo vel tres fuerint congregati in nomine meo: in medio eorum ego sum. sic discordantes habent diabolum secum morantem: qui ad tales discordias eos instigat. Quarto non est litigandum de re que homines non molestat. Unde Ecclesi. xi. De illa re que te non molestat ne certaveris. Contra hoc faciunt qui omnia expedire volunt. et tales sibi ipsi faciunt inquietudinem mentis et impedimentum profectus sui. Contemptio secundum Hermam. de schilditz est in pugnatione veritatis cum perfidia clamor. et ut sic semper est mortale peccatum. quia repugnat veritati et paci que est effectus charitatis: imo sine qua charitas haberi non potest. Quia secundum Augustinum. in libro pastoralium. Superbia parit dissensionem. charitatem unitatem. Ex hoc est quod contentiosus per sacros canones prohibetur ordinari. ut. xli. di. c. i. Quod non fieret: nisi contentio esset peccatum mortale. Si tamen aliquis impugnaret falsitatem. vel defenderet ve-

ritatem cum inordinato clamore: possit esse veniale peccatum: nisi forsitan esset tanta inordinatio quod esset magnum de hoc scandalum tunc quando quis posset in hoc committi peccatum mortale maxime quando impugnatione falsitatis vel defensionis veritatis non pertinet ad conservationem fidei vel veritatis vite. Si autem pertineret ad aliquod istorum non credo quod faciliter posset ex hoc quis incidere peccatum mortale.

De ipocrisis.

Ipocrisis est peccatum valde detestabile. Primo quod hypocrita est symea diaboli volens imitari filios dei: et quod filii dei faciunt ad sui deorum: ipse facit ad sui iugulationem. sicut de quodam symea refertur quod dicitur quidam enutriebat. Juxta quem in parvo quidam pauper sutor preparavit calceos. Et quando incidit corium ad calceos: tunc symea ex opposito in domo sui domini obstruabat eum. et quando surrexit. et cultellus de manu posuit: tunc cito accurrit: et etiam corium sibi prescidit. volens facere sicut a sutoze videtur. Et sic destruxit pauperem corium. quod ille pauper divitiis sepe conquisitus fuit. que ipse non curavit. Tunc vna vice accepit sutor novum aculem ad manum: et rasit sibi barbam sub collo suo et gutture. quod cernens symea et per recessum suum advenit. et cultellum recepit: et sic sibi facere voluit. et sic seipsum occidit. Sic hypocrite faciunt sibi ad perniciem quod boni sibi faciunt ad salutem. Secundo potest valere ad detestabilem huius peccati pena quam scriptura ipsis minatur. Et vna pena est quod nunquam videbunt faciem dei nisi convertantur. Unde Job. i. 3. Non venit in conspectu eius ovis hypocrite. nec mixtum quod deus non sit ante conspectum hypocrite. Omnia enim opera sua facta sunt ab hominibus videantur. hoc est vnum quod multum placet deo quod homo cor suum et interiorum suam sepe erigat ad deum. Unde super illud psalmi. Firmabo super te oculos meos dicit glossa in persona domini. Non auferam oculos meos a te. quod tu semper levas oculos tuos

ad me. **T**ertio modo possunt valere ad detestacionem huius peccati maledictiones multiplices quas dominus ihesus super hypocritas prouocauit. Unde **Matth. xxiij** **V**erobis scribez pharisei et hypocrite qui claudis regnum celorum ante homines. non enim intratis. nec introeuntes suntis intrae. **Irem.** **V**erobis scribez pharisei et hypocrite qui comeditis domos viduarum in oratione longa. **Irem.** **V**erobis scribe et pharisei et hypocrite qui similes estis sepulchris dealbatis. et sic dealbis pluribus maledictionibus que in euangelis inueniuntur. **Sed** quereres: quare dominus ita persequebatur hypocritas. **R**espondeo secundum **Guil. lugd.** quod deo: quia ipsi sunt peccatores simulantes se ex dei parte. et sunt ex parte diaboli. videlicet deus enim amicus et sunt inimici: et deo multum possunt nocere ecclesie dei. Unde heretici per hypocrisim homines decipiunt. **E**t antichristus qui caput erit malorum per hypocrisim homines decipiet.

De speciebus hypocrisis.

Equit de speciebus hypocrisis. et secundum **Guil. lugd.** potest distingui in tres species hypocrisis. Prima est quando aliquis coram hominibus simulat se obedire deo: et in occulto non timet deum offendere. **E**t in illa prima specie bonitas tamen apparet in exterioribus operibus. **S**ecunda species est quando in aperto et in occulto bona opera facit. ut sanctus ab hominibus videtur. **E**t in illa specie bonitas ostendit in occultis et in apertis: sed non in intentione. **C**ontra quod dicit **Greg.** in moralibus. **O**mnino bonum quod agimus per intentionem semper ad celestia leuemus. **T**ertia species est cum aliquis minoribus hypocrisim relinquit: ut in maiori et subtiliori permaneat. ut cum aliquis requirit an teiunct. dicit deus scit. ut dicatur hypocrisis non esse. **E**t in ista specie non prenditur bonitas intentionis. **I**n prima multum occultat diabolus. **I**n secunda magis. **I**n tertia maxime.

Hypocrisis quando est peccatum mortale.

Queritur quot modis hypocrisis fit et quando sit mortale et quando non sit. **R**espondeo quod hypocrisis fit multis modis. **P**rimo quando quis ostendit sanctitatem. quam neque habet: nec hinc curat. **E**t tamen ut sanctus reputetur. sic secundum **Thomam** secunda secunda. quod est peccatum mortale. quia nullus totaliter puatur sanctitate nisi per peccatum mortale. **U**n de **Aug.** super psalmum 63. **S**imulata equitas non est equitas: sed duplex iniquitas. **E**x hoc patet quod in hypocrisis tali est duplex peccatum. scilicet iniquitas. quod occulte iniqui et mali sunt. et falsitas: quod fingunt et mentiuntur se esse sanctos et non sanctos. **U**nde **hieronymus** in epistola. **D**uplicis peccati reus es non habere quod credideris. et quod non habueris simulare. **U**n etiam. **12. q. 1. in capitulo** **Holo.** dicitur quod huiusmodi hypocrisis uiuat corporalis mortuus tamen est spiritualiter. **S**ecundo si sanctitate ostendit. ut falsam doctrinam scilicet heresim seminare possit: talis peccat mortaliter et facit deum et salutem proximi. et talis simulatio sanctitatis est contra hereticis. quia heretici mentem ieiunant: et genuflectiones longas faciunt ut sic homines decipiant: et suis falsis doctrinis credant. **T**ertio si ostendit sanctitatem propter reuerentiam possit sibi ecclesiasticam dignitatem acquirere ad quam tamen indignus est talis. etiam **Guil.** ter deum offendit. **U**n **Bernardus** super **Hilsum** est. **O** frater quies hominibus posse desidero: toties deum meum offendo. prope credo et bene sapio quod deus sunt. **U**n **aug.** in li. de doctrina christi. **C**um homo illi qui naturaliter sunt sibi pares hoc est hominibus. dominum autem affectat intolerabilis quidem superbia est. **Q**uarto: si ostendit sanctitatem ut iniuste acquirat quecumque bona temporalia. in quibus finem constituit. sic secundum **Per.** de schilditz est peccatum mortale. **Q**uod etiam sic patet. quia talis non querit sibi honorem et ecclesiasticam dignitatem ut ambitiosi. nec querit falsam doctrinam seminare ut heretici. **E**t tamen querit temporalium sub am congregare. ideo auarus est et auarus nihil est scelestius. **U**nde **aug.** **A**uarus antequam lucret: seipsum perdit. et antequam aliquid capiat capis. **U**nde etiam **Chrisostomus** super